Sí² Hi³ Ca³zen³ Po¹ Ñí¹con² Tsá² Gálatas

Po¹ jmu² sí² lá² hi³ ca³tɨn¹ tsá² má²lɨ́n³ cuáh³² hɨ́n¹³ tɨ³ hué³² Galacia

1 Jná¹³ Po¹, jan² tsá² lɨ́n³ ná¹ *tɨ³² tsá² quian³² jë¹ Dió³², hi³ ca³hiáu³² hnga² Jesús Tsá² lɨ́n³ Cristo, jɨ³ Dió³² Jméi² dí², Tsá² ca³jmú³ hí³ hi³ ca³jenh¹³ tsú² ja¹ hla¹; jun³juáh¹³ hi³ zéi¹ tsáu² yáh³ jná¹³, hi³ sa³jun³ zian² tsá²mɨ³cuóun² ca³hiáu³² yáh³.

2 Jmu² jná¹³ sí² lá² hi³ ca³tɨn¹ hnoh², tsá² ná¹lɨ́n³ náh² cuáh³² hɨ́n¹³ tɨ³ hué³² Galacia nɨ́². La³jɨ́n³² tsá² reh² tionh² quiúnh¹ jná¹³ lá² juáh³,

3 hi³ cuɨ́¹ má¹mieh² náh² Dió³² Jméi² dí² jɨ³ Jesucristo Tɨ³² Juo¹³ dí² nɨ́² siáh³, jɨ³ hi³ jmu³ tsú² siáh³ hi³ zian² náh² cáun² hi³ re² hi³ tɨn².

4 Jesús hí³ bíh¹ Tsá² ca³jɨenh³ hnga² hi³ ca³jun³ la³ cun³ rón³² hi³ ca³lɨ³hnió³ Dió³² Jméi² dí², hi³ jáun² lɨ́¹³ hin³ tso³ quiú¹³ dí², hi³ jáun² lɨ́¹³ liáu³² dí² tsú² ñí¹con² hi³ hlah³ hi³ hó³² hi³ qui³ zia³² hngá¹máh³ lá².

5 ¡Cuɨ́¹ lɨ³quien² bíh¹ Dió³² la³ cun³ jmɨ́¹hi³nio²! ¡Tson² bíh¹ cu³tí³!

Tiá² zia³² yáh³ cónh³í¹ cáun² jú¹ chú³² hi³ lɨ́¹³ liáu³²

6 Jlánh¹ lɨ́¹ lɨ́n²³ jná¹³ jéin³², sa³ tia³juɨ³² lɨ́n³² bíh¹ má²ca³zinh³² hnoh² tɨ³ có³² Dió³², Tsá² ca³te³ náh²

hí³ cun³quionh³ mií³ hi³ ja³² jáun² tsɨ́³ Cristo, sa³
má²táunh²³ máh³ náh² ta²¹ cáun² jú¹ chú³² siáh³.
7 Tɨ³la³ jun³juáh¹³ hi³ tson² zia³² yáh³ jú¹ chú³²
siáh³ hi³ lɨ́¹³ liáun³ tsú² má¹ná¹; tɨ³la³ zian² tsá²
cáun² lɨ́¹ má²tsan² honh² bíh¹ náh², tsá² hnió³ záɨ³²
jú¹ chú³² quioh²¹ Cristo la³ siáh³.
8 Tɨ³la³ nɨ́¹juáh³ zian² tsá² ca³hléh³ la³ siáh³ jú¹
chú³² ñí¹con² hnoh² la³ cónh³ bíh¹ hi³ má²ca³hléh¹³
jáun² jnoh¹, jáun² quiu³juóu³² cuɨ́¹ cha³táunh¹ tsá²
hí³, tiá² hi³ jmu³ yáh³ cuɨ́¹ hin² mi³ tsánh², uá¹jinh¹
hmóu³² bíh¹ jnoh¹, uá¹ hi³ jan² tsá²cuú² tsá²ta³
Dió³² hi³ ja³ tɨ³ hñu³mɨ³cuú².
9 Má²cá²juáh³² bíh¹ jná¹³ jmɨ́¹tin², hi³ juah³² jná¹³
siáh³ cónh³í¹ cu³ jéin³²: Nɨ́¹juáh³ zian² tsá² hleh³²
jú¹ chú³² la³ siáh³ la³ cónh³ bí¹ hi³ má²ca³heh³ náh²,
jáun² quiu³juóu³² cuɨ́¹ cha³táunh¹ tsá² la³ hí³.
10 ¿He³ lánh³ lɨ́n²³ hnoh² ca³tɨ²¹ jáɨ¹³ hi³ juah³²
jná¹³ lá²? ¿Hí¹ lɨ́n²³ hnoh² hi³ hnó³² jná¹³ hi³ jéi¹³
tsá²mɨ³cuóun², ho³ hi³ jéi¹³ Dió³² uá¹? ¿Hí¹ hnó³²
jná¹³ hi³ tá¹zanh¹ ná¹ re² ñí¹con² tsáu² dúh¹? Sá¹jmɨ́¹
hi³ hnó³²í¹ máh³ jná¹³ hi³ tá¹zanh¹ ná¹ re² ñí¹con²
tsáu², jáun² tiú²uú² jmɨ́¹ lɨ́n³ yáh³ jná¹³ quian²¹
Cristo.

Lánh³ rón³² lɨ³ hi³ lɨ́n³ Po¹ tɨ³² tsá² quian³² jë¹ Dió³²
(Hechos 9:1-31)

11 Tɨ³la³ cuɨ́¹ lɨ³ ñíh¹³ hnoh² jáɨ¹³ lá² reh², hi³
jun³juáh¹³ cáun² hi³ cháunh²³ chí¹ tsá²mɨ³cuóun²
yáh³ jú¹ chú³² hi³ hléh²³ jná¹³ lá².

12 Hí¹ jan² yáh³ tiá² hin² ca³cué³ jná¹³ jáɨ¹³ lá²,
sa³jun³ hi³ zian² tsá² ca³ma³ta² yáh³ jná¹³, tɨ³la³
Jesús Tsá² lɨ́n³ Cristo bíh¹ ca³hɨ́e³ jná¹³ jáɨ¹³ lá².

13 Má²ná¹ñíh¹ bíh¹ hnoh² he³ lánh³ jmɨ́¹ lɨ́n³ jná¹³
jmɨ́¹tin², jmáɨ¹ hi³ jmɨ́¹ taunh³² jná¹³ jáun² ta²¹ la³
cun³ hi³ taunh³² tsá² *judíos ta²¹. Má²ñíh¹ bíh¹
hnoh² he³ lánh³ rón³² jmɨ́¹ hɨ́¹ jmɨ́¹ tsɨn²¹ jná¹³ tsá²
má²lɨ́n³ cuáh³² quioh²¹ Dió³², hi³ jmɨ́¹ hnó²¹ jná¹³
hin¹³ hi³ cu³ nió³ jáun².

14 Ca³tɨ²¹ juɨ³² hi³ taunh³² tsá² judíos ta²¹, jná¹³ bí¹
jan² tsá² jlánh¹ bíh¹ jmɨ́¹ jmu² ná¹ tiá³ siaun³² hi³
má²ti²¹ ná¹ cuáh³² la³ cónh³ bíh¹ ñí¹ la³jɨ́n³² tsá²co¹
jná¹³, tsá² cú²ren² jnoh¹ quiúnh¹, quí¹ jná¹³ bíh¹
jan² tsá² jlánh¹ re² jmɨ́¹ má²tí³² la³jɨ́³² la³ cun³ hi³
jmɨ́¹ ná¹ngɨ²³ tsá²daun³².

15 Tɨ³la³ cun³ñí¹ hi³ ja³² mií³ tsɨ́³ bíh¹ Dió³², jáun²
ca³quianh³ tsú² jná¹³ la³ cun³ jmɨ́¹ ñeh² bíh¹ hi³
lɨ³zian² ná¹, hi³ ca³lɨ³ hiún² tsɨ́³ tsú² hi³ té³ jná¹³,

16 hi³ jáun² lɨ́¹³ lɨ³ cuóun³² jná¹³ Jon² tsú², hi³
jáun² lɨ́¹³ hléh¹³ jná¹³ jú¹ chú³² quioh²¹ tsú² ja¹
*tsá²cá²jo²¹. Jmɨ́¹ lɨ²¹ jáun² né³, hí¹ jan² yáh³ tiá²
hin² ca³ñí¹nga¹³ jná¹³ nɨ́¹juáh³ he³ lánh³ rón³² jmu¹
ná¹,

17 hi³ sa³jun³ ñéi¹ jná¹³ hi³ ñí¹jɨen¹ tɨ³² tsá²
quian³² jë¹ Dió³² tionh² já¹ juú² Jerusalén, tsá²
qui³ jmɨ́¹ má²ná¹lɨ́n³ hí³ tɨ³² tsá² quian³² jë¹ Dió³²
jmɨ́¹tin² la³ cónh³ bíh¹ jná¹³. Tɨ³la³ jná¹³ dá² tá²chi²¹
ngau³ ná¹ tɨ³ hué³² Arabia bíh¹, hi³ jmɨ́¹ lɨ²¹ jáun²
né³ ca³jính³² ná¹ siáh³ tɨ³ juú² Damasco.

18 Jmɨ́[1] la[3] má[2]hnɨ[32] mii[2] jáun[2] máh[3] ñéi[1]
jná[13] já[1] juú[2] Jerusalén; hi[3] jáun[2] jmɨ́[1]jáun[2] bíh[1]
ca[3]juoh[21] jnoh[1] ca[3]lá[2] quiúnh[1] Pé[1], hi[3] ca[3]ñí[32] jná[13]
quia[3]hñá[3] jmáɨ[1] quiúnh[1] tsú[2].
19 Tɨ[3]la[3] hí[1] jan[2] yáh[3] tɨ[32] tsá[2] quian[32] jë[1] Dió[32] ñí[1]
hná[1] jáun[2] tiá[2] ca[3]jɨen[1] jná[13], jɨ́[32]la[3] Jacobo raɨnh[21]
Tɨ[32] Juo[13] bíh[1] dí[2] ca[3]jɨen[1] jná[13].
20 Ma[3]tson[13] jná[13] jáɨ[13] lá[2] ñí[1] hó[21]ñí[1] Dió[32],
hi[3] tiá[2] ma[3]cau[13] yáh[3] jná[13] cun[3]quionh[3] sí[2] hi[3]
cuá[1]jmu[2] jná[13] lá[2].
21 Jmɨ́[1] lɨ[21] jáun[2] né[3], ngau[3] jná[13] tɨ[3] hué[32] Siria jɨ[3]
Cilicia nɨ́[2].
22 Hi[3] jáun[2] tsá[2] reh[2] tsá[2] má[2]lɨ́n[3] cuáh[32] quioh[21]
Cristo zian[2] tɨ[3] hué[13] Judea, tiá[2] jmɨ́[1] má[2]cuóu[32]
yáh[3] tsú[2] jná[13] hi[3] hú[1]tá[1] ná[1]jéinh[3] ñí[1],
23 jɨ́[32]la[3] ti[3] jmɨ́[1] má[2]ca[3]náɨ[32] tsú[2] hi[3] juáh[23] tsáu[2]
la[3] lá[2] bíh[1]: “Tsá[2] jmɨ́[1] hɨ́[1] jmɨ́[1] tsa[1] dí[2] hí[3] jmɨ́[1]tin[2]
néh[1] má[2]hleh[32] jú[1] chú[32] ta[3]né[32], hi[3] má[2]zaɨh[32]
tsú[2] tsáu[2] hi[3] hniáuh[32] chá[32] tsú[2] cáun[2] tsɨ́[3] ñí[1]con[2]
Cristo, hi[3] uá[1]jinh[1] chín[1]dí[1] hí[3] bíh[1] jmɨ́[1] hnió[3] hin[3]
ta[21] jáun[2] jmɨ́[1]tin[2]”.
24 Hi[3] jáun[2] jlánh[1] ca[3]ma[3]quien[2] tsú[2] Dió[32] cun[3]ñí[1]
hi[3] ca[3]tɨn[1] jná[13].

2

Tɨ[32] tsá[2] ná[1]quian[32] jë[1] Dió[32] hen[2] Po[1]
(Hechos 15:1-29)

1 Jáun[2] né[3], jmɨ́[1] la[3] má[2]quia[3]quiún[3] mii[2] jáun[2]
máh[3] ñíh[1] jná[13] siáh[3] já[1] juú[2] Jerusalén quiúnh[1] ná[1]

Bernabé, jɨ³ Tito nɨ́² siáh³ ca³ján³² jná¹³ hi³ ñéi¹ tsú²
quiúnh¹ ná¹.
2 Ñíh¹ jná¹³ ñí¹ jáun² quí¹ cun³ñí¹ hi³ Dió³²
ca³jmú³ lin¹ hi³ hniáuh³² ñih²¹ jná¹³. Hi³ jáun² já¹
juú² Jerusalén jáun² ca³ngah² jnoh¹ cáun² ñí¹ lɨ́¹
ca³ngah² jnoh¹ quiúnh¹ tsá² ná¹ñí¹ cuáh³², jáun²
ca³chá³ jná¹³ ñí¹con² tsá² hí³ he³ lánh³ lɨ́³ jú¹
chú³² hi³ hléh²³ jná¹³ ñí¹con² *tsá²cá²jo²¹. Ca³jmú³²
jná¹³ la³ nɨ́², quí¹ nɨ́² lɨ́¹ tiá² ca³lɨ³ quien² ta²¹ hi³
má²cá²jmú³² jná¹³ jáun², jɨ³ hi³ he² hná¹ jmu² jná¹³
nɨ́² siáh³. [Jáun² tsá² hí³ né³, ca³tɨ́³ bíh¹ tsɨ́³ la³ cun³
jú¹ chú³² hi³ hléh²³ jná¹³.]
3 Jáun² né³, ca³la³ hí¹juáh³ Tito tsá² jmɨ́¹ cuá³
quiúnh¹ yáh³ jná¹³ tiú²uú² hin² ca³di³quiaun³ jmáɨ¹
hi³ ma³tí³² la³ cun³ hi³ jmɨ́¹ ná¹ngɨ²³ tsú² hi³
*tiu³² tsú² jáun² chí² láu² hná¹³ ñí¹ zian², uá¹jinh¹
tsá²cá²jo²¹ bíh¹ tsú².
4 Quí¹ jáɨ¹³ jáun² dá² ca³ma³liáu³² tsá² lɨ́¹juáh³ hi³
lɨ́n³ tsá² reh² bíh¹, tsá² jmɨ́¹ má²taunh³² hí³ ta³máɨh³
ja¹ quiú¹³ jnoh¹ hi³ cá² lan²³ la³ cun³ hi³ táunh²³
jnoh¹ jáun² ta²¹ hi³ má²ná¹liáun¹ dí² cun³ñí¹ hi³
má²ná¹cunh² dí² quiúnh¹ Cristo Jesús. Tsá² hí³
bíh¹ jmɨ́¹ hnió³ hi³ lan¹³ dí² siáh³ la³juah²¹ dúh¹
jan² *tsá² má²dí¹hlánh¹ ñí¹con² liei²¹ quioh²¹ hla¹
Moisés.
5 Tɨ³la³ jnoh¹ má¹ná¹, hí¹ cú¹pih²¹ yáh³ tiá² lɨ́¹
ca³hen¹³ jnoh¹ hi³ ma³cau² tsá² hí³, quí¹hliá² tiá²
ca³lɨ³hnáu² jnoh¹ hi³ za¹³ jú¹ tson² quioh²¹ jú¹ chú³²
hi³ liáu³² náh² jáun².
6 Hí¹ cáun² jú¹ tson² tiá² lin¹ ca³ma³ta² yáh³ jná¹³

tsá² juáh³ tsáu² hi³ ná¹ñí¹ cuáh³²; hi³ hí¹juáh³ tiá²
hniá¹ yáh³ jná¹³ hi³ lɨ³ ño¹ he³ ná¹lɨ́n³ tsá² hí³, quí¹
Dió³² tiá² rá²tsɨ³² yáh³ héih³² la³ cun³ lánh³ jniá³
tsáu².
7 Tɨ³la³ cha³ jmɨ́¹ ma³ta² tsú² jná¹³, tɨ³ ca³lɨ³tsɨn²
bíh¹ tsú² hi³ Dió³² ca³cué³ jná¹³ ta²¹ hi³ hléh¹³ jná¹³
jú¹ chú³² ñí¹con² tsá²cá²jo²¹, la³jmɨ́¹ ca³chá³ tsú²
jáun² jo³cuo² Pé¹ ta²¹ hi³ hléh³² siáh³ jú¹ chú³² ja¹
quioh²¹ tsá² *judíos.
8 Quí¹ Dió³² Tsá² ca³hión³² hí³ Pé¹ hi³ lɨ́n¹³ *tɨ³²
tsá² quian³² jë¹ Dió³² ñí¹con² tsá² judíos, hí³ bíh¹
siáh³ ca³hiáu³² jná¹³ hi³ ca³tɨn¹ tsá²cá²jo²¹.
9 Hi³ jáun² jmɨ́¹ ca³lɨ³tsɨn² jáun² Jacobo, Pé¹,
jɨ³ Juan² nɨ́² siáh³, tsá² ná¹lɨ́n³ hí³ hi³ chín¹, hi³
Dió³² ca³ja³ mií³ tsɨ́³ hi³ ca³cué³ tsú² jná¹³ ta²¹ lá²,
jmɨ́¹jáun² ca³cué³ tsú² jná¹³ cuo² quiúnh¹ ná¹ Bernabé. La³ nɨ́² ca³jmú³ tsú² hi³ ca³ma³li²¹ hi³ juóh³²
jnoh¹ re² quiúnh¹, jɨ³ hi³ hiún² tsɨ́³ tsú² siáh³ hi³
tsá¹jmú¹³ jnoh¹ ta²¹ ja¹ tsá²cá²jo²¹ tá¹la³ jmu³ tsú²
ta²¹ hmóu³² ja¹ tsá² judíos.
10 Ñí¹ jɨ́²¹la³ ti³ ca³mɨ́³ tsú² ñí¹con² jnoh¹ hi³ cháu¹
jnoh¹ tsɨ́³ hi³ ca³tɨn¹ tsá² tia³mii² bíh¹, cáun² hi³ qui³
cun³ jmɨ́¹ má²jmu² bíh¹ jná¹³ ca³la³ hi³ hiún² lɨ́n³²
tsɨn³².

Po¹ tɨ́² jinh²³ Pé¹ já¹ juú² Antioquía

11 Tɨ³la³ jmɨ́¹ ñéi¹ jáun² Pé¹ já¹ juú² Antioquía né³,
ca³tɨ́¹ ca³jinh²¹ jná¹³ tsú² ñí¹ ta³ ñí¹, quí¹ cáun² hi³
tiá² ca³tɨ²¹ jmu³ bíh¹ tsú² jmɨ́¹ má²jmu² jmɨ́¹jáun².

12 Quí¹ jmɨ́¹ la³ñí¹ jmɨ́¹ cúh² bíh¹ tsú² quionh³
tsá²cá²jo²¹, ca³la³ tɨ³ ñí¹ cá¹chó²¹ jmáɨ¹ hi³
ca³cha³táunh¹ ma³ jan² tsá² zéɨ¹ Jacobo; tɨ³la³ jmɨ́¹
ca³cha³táunh¹ tsá² hí³ né³, sa³ tɨ³ có³² bíh¹ ca³náu²
tsú² hi³ tiú²uú² ca³cúh² quionh³ tsá² hí³, quí¹hliá²
jmɨ́¹ juénh² tsú² ñí¹con² tsá² cu³ nió³ quioh²¹ tsá²
hí³, tsá² jlánh¹ juáh³ hí³ hi³ cun³ ca³tɨ²¹ bíh¹ tiú³²
tsú² chí² láu² hná¹³ ñí¹ zian².
13 Hi³ jáun² jɨ³ tsá² judíos tsá² reh² ñí¹ hná¹ nɨ́² bí¹
siáh³ ca³lɨ³can² quionh³ Pé¹ ca³tɨ²¹ hi³ jáun², hi³ hí¹
la³ tɨ³ Bernabé yáh³ ca³lɨ³can² siáh³.
14 Tɨ³la³ jmɨ́¹ cá¹jɨ́e²¹ jná¹³ hi³ tiú²uú² ná¹jmu²
yáh³ tsú² re² la³ cun³ lɨ́³ jú¹ tson² hi³ hɨe³² jáun²
jú¹ chú³², jáun² ñí¹ ta³ ñí¹ la³jɨ́n³² tsá² hí³ ca³juo³
jná¹³ Pé¹ la³ lá²: “Hnú² bíh¹ jan² tsá² judío,
tɨ³la³ má²ca³ma³zián¹³ bíh¹ hnú² la³jmɨ́¹ zian² jan²
tsá²cá²jo²¹, jun³juáh¹³ la³jmɨ́¹ zian² jan² tsá² judío
yáh³; hi³ jáun² ¿ha³ bí¹ lánh³ rón³² lɨ́¹³ hi³ dí¹quian²¹
nú² jmáɨ¹ tsá²cá²jo²¹ hi³ ma³zian² tsú² la³jmɨ́¹ zian²
jáun² tsá² judíos?”

Cú²re² liáun³ bíh¹ tsá² judíos quionh³ tsá²cá²jo²¹ cun³quionh³ hi³ cha³² cáun² tsɨ́³

15 Quí¹ uá¹jinh¹ tiá² láɨ³ jnoh¹ tsá²cá²jo²¹, tsá²
juáh³ tsú² hi³ ná¹ren² tso³, tɨ³la³ jnoh¹ né³ láɨ³ tsá²
cá² mí¹zionh² tsá² judíos bíh¹,
16 tɨ³la³ cu³ jáun² né¹ bí¹ jnoh¹ hi³ hí¹ jan² yáh³
tiá² hin² lɨ³ chun¹ ñí¹con² Dió³² cun³quionh³ hi³
ma³tí³² tsú² la³ cun³ hi³ juáh³ jáun² liei²¹ quioh²¹
hla¹ Moisés, tɨ³la³ jɨ́³²la³ cun³quionh³ hi³ cha³² tsú²
cáun² tsɨ́³ ñí¹con² Jesús Tsá² lɨ́n³ Cristo bíh¹ lɨ́¹³. Hi³

jáun^{2} dá^{2}, hí^{1} la^{3} tɨ^{3} jnoh^{1} yáh^{3} siáh^{3} má^{2}ca^{3}chá^{13} cáun^{2} tsɨ́^{3} ñí^{1}con^{2} Jesús Tsá^{2} lɨ́n^{3} Cristo, hi^{3} jáun^{2} lɨ́^{13} heh^{3} jnoh^{1} Dió^{32} la^{3}juah^{21} dúh^{1} jan^{2} tsá^{2} chun^{1} cu^{3}tí^{3}, cun^{3}quionh^{3} hi^{3} nio^{2} jáun^{2} cáun^{2} tsɨ́^{3} jnoh^{1} ñí^{1}con^{2} Cristo; jun^{3}juáh^{13} cun^{3}ñí^{1} hi^{3} má^{2}lɨ́^{2}má^{1}ti^{21} jnoh^{1} la^{3} cun^{3} hi^{3} juáh^{3} jáun^{2} liei^{21} yáh^{3}. Quí^{1} hí^{1} jan^{2} yáh^{3} tiá^{2} hin^{2} lɨ́^{13} lɨ^{3} chun^{1} ñí^{1}con^{2} Dió^{32} cun^{3}quionh^{3} hi^{3} má^{2}tí^{32} jáun^{2} la^{3} cun^{3} hi^{3} juáh^{3} liei^{21}.

17 Jáun^{2} né^{3}, nɨ́^{1}juáh^{3} tá^{1}la^{3} má^{2}hnáu^{2} jnoh^{1} tsá^{2} judíos hi^{3} heh^{3} Dió^{32} la^{3}juah^{21} dúh^{1} jan^{2} tsá^{2} chun^{1} cun^{3}quionh^{3} hi^{3} cunh^{3} jnoh^{1} quiúnh^{1} Cristo, hi^{3} má^{1}lɨ^{32} jáun^{2} né^{3} ca^{3}lɨ^{3}jnia^{2} hi^{3} la^{3} jmu^{32} bíh^{1} jnoh^{1} tso^{3} la^{3} má^{2}jmu^{32} jáun^{2}, ¿hí^{1} lɨ́^{13} juáh^{13} dí^{2} hi^{3} Cristo má^{2}tɨn^{2} tsá^{2} joh^{1} hi^{3} jmu^{3} tso^{3}? ¡Tiá^{2} jáun^{2} yáh^{3}!

18 Hi^{3} nɨ́^{1}juáh^{3} la^{3} má^{1}quien^{13} jná^{13} siáh^{3} cáun^{2} hi^{3} má^{2}lɨ́^{2}jmú^{32} jná^{13} hi^{3} tiú^{2}uú^{2} quien^{2}, hi^{3} jáun^{2} la^{3} jáun^{2} má^{2}lɨ^{3}lin^{1} hi^{3} jná^{13} jan^{2} tsá^{2} tiá^{2} héih^{32} má^{2}tí^{32}.

19 Tɨ^{3}la^{3} ta^{3}né^{32} dá^{2} má^{2}zian^{2} jná^{13} hi^{3} ca^{3}tɨn^{1} Dió^{32} bíh^{1}, hi^{3} jáun^{2} jan^{2} tsá^{2} má^{2}jún^{1} bíh^{1} jná^{13} ñí^{1}con^{2} liei^{21}, cun^{3}ñí^{1} hi^{3} hnga^{2} liei^{21} jáun^{2} ca^{3}jngah^{3} jmɨ́^{1} tiú^{2}uú^{2} ca^{3}tioh^{21} tsɨn^{32} jná^{13} hi^{3} má^{1}ti^{21}.

20 Lɨ́^{3} la^{3}jmɨ́^{1} lɨ́^{3} hi^{3} ca^{3}jun^{3} jná^{13} cu^{3}lɨ^{21} quiúnh^{1} Cristo jmɨ́^{1} cá^{1}taun^{3} tsú^{2} jáun^{2} crei^{21}; hi^{3} jáun^{2} dá^{2} jun^{3}juáh^{13} uú^{2} jná^{13} yáh^{3} la^{32} zian^{2} ná^{1} ta^{3}né^{32}, quí^{1} tɨ^{3}la^{3} Cristo bíh^{1} Tsá^{2} má^{2}zian^{2} hñu^{3} jmɨ́^{1} hñu^{3} tsɨn^{32} jná^{13}. Hi^{3} jáun^{2} la^{3} cun^{3} hi^{3} zian^{2} ná^{1} lá^{2} ta^{3}né^{32} cun^{3}quionh^{3} ngú^{3} lá^{2} quion^{21}, má^{2}zian^{2} ná^{1} cun^{3}ñí^{1} hi^{3} cáun^{2} nio^{2} tsɨn^{32} ñí^{1}con^{2} Jon^{2} Dió^{32} bíh^{1}, Tsá^{2}

ca^{3}ma^{3}hniau^{3} hí^{3}, hi^{3} ca^{3}jɨenh^{3} hnga^{2} hi^{3} jún^{3} hi^{3} ca^{3}tɨn^{1} jná^{13}.

21 Cun^{3} tiá^{2} chá^{13} bíh^{1} jná^{13} tɨ^{3} có^{32} mií^{3} hi^{3} ja^{32} jáun^{2} tsɨ́^{3} Dió^{32}; quí^{1} sá^{1}jmɨ́^{1} hi^{3} lɨ́^{13} lɨ^{3} chun^{1} tsú^{2} ñí^{1}con^{2} Dió^{32} cun^{3}quionh^{3} hi^{3} má^{2}tí^{32} tsú^{2} jáun^{2} liei^{21}, hi^{3} jáun^{2} hí^{1} cáun^{2} tiá^{2} lin^{1} ñí^{1} la^{3} jmu^{3} ta^{21} yáh^{3} hi^{3} ca^{3}jun^{3} jáun^{2} Cristo.

3

¿He^{3} bíh^{1} tɨ^{3} quien^{2}: hí^{1} liei^{21}, ho^{3} hi^{3} nio^{2} cáun^{2} tsɨ́^{3} tsú^{2}?

1 Hnoh^{2} tsá^{2} Gálata, ¡jlánh^{1} tiá^{2} jáɨ^{13} ngɨ^{23} hnoh^{2}! ¿Hin^{2} tsánh^{2} má^{2}ca^{3}hia^{3} ca^{3}jlɨ́^{3} jmɨ́^{1} honh^{2} hnoh^{2}? Cun^{3}quionh^{3} jú^{1} chú^{32} hi^{3} má^{2}ca^{3}hléh^{13} bíh^{1} jnoh^{1} má^{2}ca^{3}má^{1}jnia^{13} jnoh^{1} hnga^{2} Jesús Tsá^{2} lɨ́n^{3} Cristo ñí^{1} hó^{21}máh^{1} náh^{2} hi^{3} chí^{1}tón^{21} crei^{21}.

2 Juah^{21} dú^{1} hnoh^{2} neh^{21}: ¿Cá^{1}hen^{3} hnoh^{2} Jmɨ́^{2}chí^{3} joh^{1} Dió^{32} cun^{3}quionh^{3} hi^{3} ca^{3}ma^{3}tih^{21} náh^{2} héih^{32} hi^{3} rá^{1}tioh^{3} jáun^{2} liei^{21} quioh^{21} hla^{1} Moisés, ho^{3} cun^{3}quionh^{3} hi^{3} ca^{3}tionh^{2} náh^{2} ta^{21} la^{3} cun^{3} jáɨ^{13} hi^{3} ca^{3}niéih^{2} uá^{1} náh^{2}?

3 ¡Hnoh^{2} dá^{2} cáun^{2} ná^{1}lɨ́n^{3} náh^{2} tsá^{2} tiá^{2} jáɨ^{13} ngɨ^{23} bíh^{1}! ¿Hí^{1} lɨ́n^{23} hnoh^{2} hi^{3} má^{1}hián^{13} náh^{2} cun^{3}quionh^{3} pí^{3} quián^{13} hmóu^{32} cáun^{2} hi^{3} ca^{3}ma^{3}liauh^{21} náh^{2} cun^{3}quionh^{3} pí^{3} quioh^{21} Jmɨ́^{2}chí^{3} Chun^{1} dúh^{1}?

4 ¿Hí^{1} tiá^{2} lin^{1} ñí^{1} la^{3} má^{2}ca^{3}jmú^{3} ta^{21} hí^{1} cáun^{2} uá^{1} la^{3}jɨ́^{32} la^{3} cun^{3} hi^{3} má^{2}ca^{3}ma^{3}tsoh^{1} náh^{2} jáun^{2} honh^{2} dúh^{1}? ¡Cun^{3} zia^{32} bíh^{1} ñí^{1} má^{2}ca^{3}jmú^{3} ta^{21}!

5 ¿Hí^{1} cuen^{2} hnoh^{2} Dió^{32} Jmɨ́^{2}chí^{3} joh^{1} jɨ^{3} hi^{3} jmu^{2} tsú^{2} siáh^{3} hua^{3}jueh^{32} ja^{1} quián^{13} hnoh^{2} cun^{3}ñí^{1}

hi^{3}hliá^{2} hnoh^{2} jmuh^{32} la^{3} cun^{3} héih^{32} hi^{3} juáh^{3} liei^{21}
quioh^{21} hla^{1} Moisés? ¡Tiá^{2} jáun^{2} yáh^{3}! Quí^{1} cun^{3}ñí^{1}
hi^{3} táunh^{23} náh^{2} ta^{21} la^{3} cun^{3} jáɨ^{13} hi^{3} má^{2}ca^{3}niéih^{2}
bíh^{1} náh^{2}, jáun^{2} jmu^{2} tsú^{2} la^{3} nɨ́^{2}.

6 Sá^{1}nɨ́^{2} dú^{1} jɨen^{1} náh^{2} tín^{2} hla^{1} Há^{2}bran^{21}. Tsá^{2}
hí^{3} ca^{3}chá^{3} cáun^{2} tsɨ́^{3} ñí^{1}con^{2} Dió^{32}, hi^{3} cun^{3}ñí^{1} hi^{3}
jmɨ́^{1} nio^{2} jáun^{2} cáun^{2} tsɨ́^{3} bíh^{1} tsú^{2}, jáun^{2} ca^{3}heh^{3} tsú^{2}
Dió^{32} la^{3}juah^{21} dúh^{1} jan^{2} tsá^{2} chun^{1}.
7 Hi^{3} jáun^{2} né^{3}, hnoh^{2} hniáuh^{32} lɨ^{3} ñíh^{13} náh^{2}, hi^{3}
la^{3}jɨ́n^{32} tsá^{2} nio^{2} cáun^{2} tsɨ́^{3}, tsá^{2} la^{3} hí^{3} bíh^{1} hú^{1}tá^{1}
cu^{3}tí^{3} ná^{1}lɨ́n^{3} la^{3}juah^{21} dúh^{1} tsá^{2} jón^{2}zɨ́h^{1} jón^{2}cho^{1}
hla^{1} Há^{2}bran^{21}.
8 Quí^{1} cun^{3}quionh^{3} Sí^{2} quioh^{21} Dió^{32} ca^{3}lɨ^{3} lin^{1} la^{3}
cun^{3} jmɨ́^{1}tin^{2} lɨ́n^{32} hi^{3} chau^{21} jmáɨ^{1} hi^{3} hen^{3} Dió^{32}
*tsá^{2}cá^{2}jo^{21} la^{3}juah^{21} dúh^{1} jan^{2} tsá^{2} chun^{1}, nɨ́^{1}juáh^{3}
tsá^{2} chá^{32} cáun^{2} tsɨ́^{3}, jmɨ́^{1} ca^{3}záɨh^{3} jáun^{2} Dió^{32} hla^{1}
Há^{2}bran^{21} jú^{1} chú^{32} lá^{2}: “Cun^{3}quionh^{3} hnú^{2} bíh^{1}
lɨ^{3}mieh^{2} tsá^{2} zian^{2} tá^{1} cáun^{2} hngá^{1}máh^{3}”.
9 Hi^{3} jáun^{2} né^{3}, tsá^{2} cha^{32} cáun^{2} tsɨ́^{3} bíh^{1} lɨ́^{13}
lɨ^{3}mieh^{2} la^{3}jmɨ́^{1} ca^{3}lɨ^{3}mieh^{2} jáun^{2} hla^{1} Há^{2}bran^{21}, tsá^{2}
ca^{3}chá^{3} hí^{3} cáun^{2} tsɨ́^{3}.
10 Tɨ^{3}la^{3} lɨ^{3}ua^{3} jan^{2} tsá^{2} cáun^{2} lɨ́^{1} hen^{2} tsɨ́^{3} hi^{3} lɨ^{3}
chun^{1} cun^{3}quionh^{3} hi^{3} ma^{3}tí^{32} liei^{21} quioh^{21} hla^{1}
Moisés má^{1}ná^{1}, tsá^{2} la^{3} hí^{3} má^{2}ca^{3}tɨn^{1} tsa^{3}tánh^{1}
quiu^{3}juóu^{32} bíh^{1}. Quí^{1} ñí^{1} Sí^{2} rá^{1}juáh^{3} la^{3} lá^{2}:
“La^{3}jɨ́n^{32} tsá^{2} tiá^{2} má^{2}tí^{32} la^{3}jɨ́^{32} la^{3} cun^{3} hi^{3} rá^{1}juáh^{3}
liei^{21}, ñí^{1} hlah^{3} bíh^{1} má^{2}tionh^{2} tsú^{2}”.
11 Má^{2}lin^{1} lɨn^{21} bíh^{1} hi^{3} tiá^{2} hin^{2} lɨ́^{13} yáh^{3} lɨ^{3} chun^{1}
ñí^{1}con^{2} Dió^{32} cun^{3}quionh^{3} hi^{3} má^{2}tí^{32} tsú^{2} jáun^{2}
liei^{21}; quí^{1} la^{3} lá^{2} bí^{1} rá^{1}juáh^{3} ñí^{1} Sí^{2} quioh^{21} Dió^{32}:

“Lɨ^{3}ua^{3} jan^{2} tsá^{2} má^{2}ca^{3}heh^{3} Dió^{32} la^{3}juah^{21} dúh^{1}
jan^{2} tsá^{2} chun^{1} cun^{3}ñí^{1} hi^{3} nio^{2} cáun^{2} tsɨ́^{3}, tsá^{2} la^{3}
hí^{3} bíh^{1} lɨ́^{13} zian^{2}”.
12 Tɨ^{3}la^{3} jun^{3}juáh^{13} hi^{3} lɨ^{3} hniáuh^{32} nio^{2} cáun^{2}
tsɨ́^{3} yáh^{3} tsú^{2} nɨ́^{1}juáh^{3} tsá^{2} hnió^{3} hi^{3} heh^{3} Dió^{32}
cun^{3}quionh^{3} hi^{3} ma^{3}tí^{32} jáun^{2} liei^{21}, quí^{1} la^{3} lá^{2}
bíh^{1} rá^{1}juáh^{3}: “Nɨ́^{1}juáh^{3} tsá^{2} má^{2}tí^{32} liei^{21} lá^{2},
cun^{3}quionh^{3} hi^{3} lá^{2} bíh^{1} lɨ́^{13} zian^{2} tsú^{2}”.
13 Tɨ^{3}la^{3} ca^{3}tɨ^{21} hi^{3} jmɨ́^{1} chau^{3} jnoh^{1} jáun^{2} liei^{21} ñí^{1}
hlah^{3} né^{3}, Cristo bíh^{1} ca^{3}liáu^{32} dí^{2} jmɨ́^{1} ca^{3}ta^{3}zanh^{1}
tsú^{2} jáun^{2} ñí^{1} hlah^{3} cha^{13} dí^{2}, quí^{1} la^{3} cun^{3} rá^{1}juáh^{3}
jáun^{2} ñí^{1} Sí^{2}: “Cun^{3} má^{2}ca^{3}ta^{3}zanh^{1} ñí^{1} hlah^{3} bíh^{1}
lɨ^{3}ua^{3} jan^{2} tsá^{2} jún^{23} hi^{3} chí^{1}hén^{2} tsoh^{2} hmá^{2}”.
14 La^{3} nɨ́^{2} ca^{3}lɨ^{3} hi^{3} jáun^{2} cun^{3}quionh^{3} Jesús Tsá^{2}
lɨ́n^{3} Cristo lɨ́^{13} hiáuh^{3} tsá^{2}cá^{2}jo^{21} hi^{3} ma^{3}mieh^{2} jáun^{2}
Dió^{32} la^{3}jmɨ́^{1} ca^{3}ma^{3}mieh^{2} tsú^{2} jáun^{2} hla^{1} Há^{2}bran^{21};
hi^{3} jáun^{2} cun^{3}quionh^{3} hi^{3} nio^{2} cáun^{2} tsɨ́^{3} bíh^{1} dí^{2} lɨ́^{13}
hián^{13} dí^{2} ca^{3}la^{3} jáɨ^{32} Jmɨ́^{2}chí^{3} Chun^{1}, Tsá^{2} ca^{3}jmú^{3}
hí^{3} Dió^{32} jáɨ^{13} hi^{3} cuen^{3}.

Liei^{21} jɨ^{3} jáɨ^{13} hi^{3} ca^{3}jmú^{3} Dió^{32}

15 Reh^{2}, jmu^{1} jná^{13} cáun^{2} jáɨ^{13} ñí^{1}con^{2} hnoh^{2} la^{3}
cun^{3} hi^{3} qui^{3} lɨ́^{23} jáun^{2} ja^{1} quioh^{21} tsá^{2}mɨ^{3}cuóun^{2}:
Nɨ́^{1}juáh^{3} zian^{2} tsá^{2} jmu^{2} nió^{32}, hi^{3} jáun^{2} quiú^{2} cáun^{2}
sí^{2} hi^{3} rá^{1}tón^{32} hi^{3} jmáɨ^{2} hi^{3} lin^{1} hi^{3} quien^{2} nió^{32}
jáun^{2}, hí^{1} jan^{2} yáh^{3} tiá^{2} hin^{2} lɨ́^{13} tsunh^{3} jáɨ^{13} la^{3}
jáun^{2}, hi^{3} sa^{3}jun^{3} lɨ́^{13} yáh^{3} na^{3}tsɨn^{3} tsú^{2} siáh^{3} cónh^{3}í^{1}
cú^{1}pih^{21} ñí^{1} hná^{1} jáun^{2}.
16 Né^{32} né^{3}, Dió^{32} ca^{3}jmú^{3} jáɨ^{13} ñí^{1}con^{2} hla^{1}
Há^{2}bran^{21} la^{3} má^{2}quionh^{3} jón^{2}zɨ́h^{1} jón^{2}cho^{1}. Tɨ^{3}la^{3}

ñí¹ Sí² tiá² rá¹juáh³ yáh³ la³ lá² má¹ná¹: “la³jɨ́n³²
jon³zɨ́h¹ jon³cháuh³ hnú²”, sá¹jmɨ́¹ hi³ la³ hleh³² hi³
ca³tɨn¹ juóun³² tsáu²; tɨ³la³: “jon³zɨ́h¹ jon³cháuh³
hnú²” bíh¹ juáh³. Hi³ nɨ́² né³, jmu² lin¹ hi³ hɨen² tsú²
jan² tsáu² bíh¹, hi³ Cristo bíh¹ Tsá² hí³.

17 La³ cun³ hi³ juanh³² jná¹³ nɨ́², la³ lá² bíh¹
niéih³: Tiá² lɨ́¹³ yáh³ tsúnh¹³ nió³² hi³ ca³ma³tson²
jáun² Dió³², nió³² hi³ ca³jmú³ tsú² jáun² quionh³
hla¹ Há²bran²¹. Quí¹ cun³ tiá² lɨ́¹³ yáh³ hi³ juáh¹³
hi³ tiú²uú² lɨ³quien² jáɨ¹³ hi³ ca³jmú³ jáun² Dió³²
ñí¹con² tsú² cun³quionh³ liei²¹ hi³ cua³ jáun² jmɨ́¹ la³
má²quiún³ nio² hña³láu³ tsɨ²¹ quiu³quia³ mii² jmɨ́¹
má²cáɨn² jáun².

18 Quí¹ sá¹jmɨ́¹ hi³ cun³quionh³ hi³ má¹ti²¹ dí²
liei²¹ quioh²¹ hla¹ Moisés jmɨ́¹ la³ hiáu¹³ dí² hi³
ca³jmú³ jáun² Dió³² jáɨ¹³ hi³ cué³², jáun² jun³juáh¹³
uú² hiáu¹³ dí² cun³quionh³ jáɨ¹³ hi³ ca³jmú³ jáun²
yáh³ Dió³²; tɨ³la³ hi³ ca³hiauh³ jáun² hla¹ Há²bran²¹
má¹ná¹, cáun² lɨ́¹ ca³cué³ bíh¹ Dió³² hi³ jáun² ñí¹con²
tsú², cun³ñí¹ hi³ ca³jmú³ dí² jáɨ¹³ bíh¹.

19 Jáun² né³, ¿ha³ dá² jinh¹ jmu³ ta²¹ liei²¹ quioh²¹
hla¹ Moisés? Quí¹ hi³ jáun² dá² lɨ́¹ cua²¹ chí¹cáɨn²
bíh¹, hi³ ti³ lɨ́¹ ca³ma³li²¹ he³ lánh³ lɨ́³ tsáu¹³ tsáu².
Jɨ́³²la³ ti³ ca³jmú³ ta²¹ tá¹la³ tiá² má²cuán² jáun² “jan²
Tsá² jón²zɨ́h¹ jón²cho¹ hla¹ Há²bran²¹” hí³ bíh¹, Tsá²
ca³juáh³ tsú² hí³ hi³ cuen³. Tɨ³la³ hi³ ca³tɨ²¹ liei²¹
jáun² má¹ná¹, ca³cué³ Dió³² hi³ jáun² cun³quionh³
tsá²cuú² tsá²ta³ bíh¹ ñí¹con² hla¹ Moisés, tsá² jmɨ́¹
lɨ́n³ hí³ tsá² zenh² ja¹ quioh²¹ tsáu² quionh³ Dió³².

20 Tɨ^{3}la^{3} tiá^{2} tsá^{2} zenh^{2} ja^{1} hniah^{3} yáh^{3} nɨ́^{1}juáh^{3}
jan^{2} tsá^{2} jmu^{2} hnga^{2} la^{3} cun^{3} hi^{3} ñí^{1}jmu^{3}; hi^{3} la^{3}
jáun^{2} bíh^{1} lɨ́^{3} hi^{3} Dió^{32} siáh^{3} jmu^{2} cú^{2} hnga^{2} tán^{1} la^{3}
cun^{3} hi^{3} ñí^{1}jmu^{3}.

Ta^{21} hi^{3} jmu^{2} liei^{21}

21 Tɨ^{3}la^{3} jáun^{2} né^{3}, ¿hí^{1} siánh^{3} uá^{1} lɨ́^{3} ta^{21} quioh^{21}
liei^{21} la^{3} cónh^{3} bí^{1} ta^{21} hi^{3} jmu^{2} jáun^{2} jáɨ^{13} hi^{3}
ca^{3}jmú^{3} jáun^{2} Dió^{32} dúh^{1}? ¡Tiá^{2} jáun^{2} yáh^{3}! Quí^{1}
sá^{1}jmɨ́^{1} hi^{3} ca^{3}hiauh^{3} tsú^{2} cáun^{2} liei^{21} hi^{3} jmu^{2} hi^{3} lɨ́^{13}
zian^{2} tsú^{2}, hi^{3} jáun^{2} jmɨ́^{1} la^{3} lɨ́^{13} bíh^{1} hi^{3} lɨ^{3} chun^{1}
tsú^{2} ñí^{1}con^{2} Dió^{32} cun^{3}quionh^{3} hi^{3} jmɨ́^{1} jmu^{3} tsú^{2} la^{3}
cun^{3} hi^{3} juáh^{3} liei^{21} jáun^{2}.

22 Tɨ^{3}la^{3} la^{3} cun^{3} rá^{1}juáh^{3} ñí^{1} Sí^{2} má^{1}ná^{1}, hi^{3}
la^{3}jɨ́n^{32} bíh^{1} tsáu^{2} ná^{1}ziaunh^{2} tiá^{3} tso^{3}. La^{3} nɨ́^{2} lɨ́^{3},
hi^{3} jáun^{2} nɨ́^{1} má^{1}ca^{3}lɨ^{3}tsɨn^{2} tsú^{2} hi^{3} ná^{1}ziaunh^{2} tso^{3},
má^{2}lɨ́^{13} he^{3} tsú^{2} la^{3} cun^{3} jáɨ^{13} hi^{3} ca^{3}jmú^{3} jáun^{2} Dió^{32}
ñí^{1}con^{2} tsá^{2} taunh^{32} ta^{21} cun^{3}quionh^{3} hi^{3} chá^{32} tsú^{2}
jáun^{2} cáun^{2} tsɨ́^{3} ñí^{1}con^{2} Jesús Tsá^{2} lɨn^{3} Cristo.

23 Tɨ^{3}la^{3} jnoh^{1} tsá^{2} *judíos má^{1}ná^{1}, ñí^{1}con^{2} liei^{21}
bíh^{1} jmɨ́^{1} ná^{1}tsau^{3} jnoh^{1}, ca^{3}la^{3} ñí^{1} cá^{1}chó^{21} jmáɨ^{1} hi^{3}
ca^{3}lɨ^{3} lin^{1} hi^{3} lɨ́^{13} liáun^{3} tsáu^{2} cun^{3}quionh^{3} hi^{3} chá^{32}
tsú^{2} jáun^{2} cáun^{2} tsɨ́^{3} ñí^{1}con^{2} Cristo.

24 Hi^{3} jáun^{2} la^{3} jáun^{2} bíh^{1} lɨ́^{3} hi^{3} ca^{3}ta^{3}tauh^{1} jnoh^{1}
cu^{3}tiá^{3} jo^{3}cuo^{2} liei^{21}, ca^{3}la^{3} ñí^{1} cá^{1}chó^{21} jmáɨ^{1} hi^{3}
cuán^{13} Cristo, hi^{3} jáun^{2} lɨ́^{13} láɨ^{3} jnoh^{1} la^{3}juah^{21} dúh^{1}
jan^{2} tsá^{2} chun^{1} nɨ́^{1} má^{1}ca^{3}chá^{13} jnoh^{1} cáun^{2} tsɨ́^{3}
ñí^{1}con^{2} tsú^{2}.

25 Né[32] né[3], tiú[2]uú[2] tiauh[2] yáh[3] dí[2] jo[3]cuo[2] liei[21]
la[3] cun[3] jmɨ́[1] ca[3]lɨ[3] lin[1] hi[3] ñí[1]con[2] Cristo bíh[1] la[3] lɨ́[13]
chá[32] tsú[2] cáun[2] tsɨ́[3].
26 Quí[1] la[3]jɨ́n[32] bíh[1] hnoh[2] má[2]lɨ́n[3] náh[2] jon[2] Dió[32]
cun[3]ñí[1] hi[3] má[2]ca[3]cháh[1] hnoh[2] cáun[2] honh[2] ñí[1]con[2]
Jesús Tsá[2] lɨ́n[3] Cristo.
27 Hi[3] la[3]jɨ́n[32] hnoh[2], tsá[2] má[2]ca[3]ma[3]lih[21] náh[2] hi[3]
má[2]cá[2]cunh[3] bíh[1] náh[2] quiúnh[1] tsú[2] cun[3]quionh[3]
hi[3] má[2]cáun[3] náh[2] jáun[2] jmáɨ[1], hnoh[2] bíh[1] tsá[2]
má[2]ná[1]láɨn[1] náh[2] Cristo.
28 Jáun[2] tiú[2]uú[2] hin[2] zian[2] yáh[3] tsá[2] judío ho[3]
tsá[2]cá[2]jo[21], *tsá[2] má[2]dí[1]hlánh[1] ho[3] tsá[2] zian[2] hi[3]
ca[3]tɨn[1] hnga[2], tsá[2]ñuh[2] ho[3]lá[2]dá[2] tsá[2]mɨ[3]; quí[1]
nɨ́[1]juáh[3] má[2]cá[2]cunh[3] bíh[1] náh[2] quiúnh[1] Jesús Tsá[2]
lɨ́n[3] Cristo, jáun[2] cá[2] ñí[1] tsáu[2] bíh[1] má[2]lɨ́n[3] náh[2].
29 Hi[3] jáun[2] nɨ́[1]juáh[3] lɨ́n[3] náh[2] tsá[2] joh[1] Cristo, hi[3]
jáun[2] má[2]lɨ́n[3] bíh[1] náh[2] tsá[2] jón[2]zɨ́h[1] jón[2]cho[1] hla[1]
Há[2]bran[21], hi[3] jáun[2] hián[13] bíh[1] náh[2] hi[3] cué[32] Dió[32],
la[3] cun[3] jáɨ[13] hi[3] má[2]ca[3]jmú[3] tsú[2] jáun[2].

4

1 Lɨ́[13] bíh[1] juanh[21] jná[13] siáh[3] la[3] lá[2]: Nɨ́[1]juáh[3]
zian[2] jan[2] tsá[1]míh[1] hi[3] ca[3]tɨn[1] hiáuh[3] la[3] cun[3] lɨ́[3]
quiau[3] hi[3] ca[3]quiú[2] jáun[2] hla[1] jméi[2], tɨ[3]la[3] tá[1]la[3]
tiá[2] má[2]ca[3]lɨ[3] pan[1] tsú[2] né[3], hí[1] cáun[2] yáh[3] tiá[2] hi[3]
za[2] ñí[1]con[2] tsú[2] quionh[3] jan[2] *tsá[2] má[2]dí[1]hlánh[1],
uá[1]jinh[1] hí[3] bíh[1] tsá[2] quioh[21] ca[3]la[3] jɨ́[32] hi[3] jmɨ́[1]
quioh[21] jméi[2].
2 Quí[1] tá[1]la[3] tiá[2] má[2]cá[2]chó[32] jmáɨ[1] hi[3] ca[3]tón[3]
jáun[2] jméi[2] tsú[2] hi[3] hiáuh[3] hi[3] quioh[21], jáun[2] cáun[2]

má²tí³² bíh¹ tsú² tín² ca³la³ jɨ́³² hi³ juáh³ tsá² jmu²
hua³hí¹³ tsú².
3 La³ jáun² bíh¹ jmɨ́¹ lɨ́³ ñí¹con² jnoh¹ tá¹la³ tiá²
jmɨ́¹ má²ca³tsɨn¹³ jáun² mii² quiú¹³ dí², hi³ jmɨ́¹
ná¹láɨ³ jnoh¹ la³juah²¹ dúh¹ tsá² má²dí¹hlánh¹
ñí¹con² tsá²cuú² tsá²chín³, tsá² jmu² héih³²
hngá¹máh³ lá².
4 Tɨ³la³ jmɨ́¹ ca³tsɨn¹³ jmáɨ¹ hi³ má²tón³² né³, Dió³²
ca³zen³ Jon² hi³ ca³lɨ³zian² hñu³ héin¹ hñu³ tsɨ́³ jan²
tsá²mɨ³, hi³ cuan³ tsú² la³juah²¹ dúh¹ jan² tsá² *judío
hi³ ca³tɨn¹ ma³tí³² liei²¹.
5 La³ nɨ́² bíh¹ cuan³ tsú² hi³ cua³liau³ jnoh¹, tsá²
jmɨ́¹ ná¹tsau³ jnoh¹ ñí¹con² liei²¹, hi³ jáun² la³ jáun²
bíh¹ má²lɨ́¹³ heh³ jnoh¹ Dió³² hi³ lɨ́n¹³ jnoh¹ jón²zɨ́h¹
tsú².
6 Hi³ jáun² bíh¹ ca³zen³ siáh³ Dió³² Jmɨ́²chí³
quioh²¹ Jon² hñu³ honh² hnoh² uá²jaɨ³², hi³ jáun² lɨ³
lin¹ hi³ hnoh² siáh³ má²ná¹lɨ́n³ náh² jón²zɨ́h¹ tsú²;
hi³ jáun² Jmɨ́²chí³ hí³ né³ cha³² tiá³ tsɨ́³ dí² hi³ za²³
dí² Dió³² “¡Tia²¹!”
7 Jáun² né³, tiú²uú² lɨ́n³ yáh³ hnú² jan² tsá²
má²dí¹hlánh¹ ñí¹con² héih³² hi³ ná¹ngɨ²³ jáun² tsáu²,
quí¹ jon² Dió³² bíh¹ má²lɨ́n³ hnú². Hi³ cun³ñí¹ hi³
má²lɨ́n³ hnú² jáun² jon² tsú² né³, jáun² cué³² bíh¹
tsú² la³ cun³ hi³ ca³tɨ²¹ hi³ hiáuh³ jáun² jɨ³lɨn² jon²
tsú².

Hɨ³² tsɨ́³ Po¹ hi³ ca³tɨn¹ tsá² tanh² ta²¹ Dió³²

8 Quí¹ jmɨ́¹tin² jmɨ́¹ tiá² má²cuóun³² náh² Dió³²,
jmɨ́¹ lɨ́n³ náh² tsá² má²dí¹hlánh¹ ñí¹con² tsá²cuú²
tsá²chín³, tsá² lɨ́¹ ná¹jmu² hí³ hi³ lɨ́n³ dió³².

9 Tɨ3la3 ta3né32 né3, ta3 má2cuóun32 hnoh2
Dió32, ho3 tɨ3 re2 juanh21 jná13 cú2jueh32 hi3 Dió32
má2cuóu32 hnoh2, tiú2uú2 jmɨ́1 ca3tɨn1 yáh3 náh2
hi3 jinh1 siáh3 ñí1con2 héih32 tsɨ́1juɨ́3 jáun2 quioh21
tsá2cuú2 tsá2chín3, héih32 tiá2 lin1 ñí1 jmu3 ta21, hi3
tianh13 náh2 siáh3 hi3 má1tih21 náh2 ñí1con2 tsá2 hí3.
10 Sa3 hmah32í1 máh3 náh2 jmáɨ1 ná1hɨ13, jmáɨ1 hi3
tɨ32 ma3 cun3 tsá3, jɨ3 hi3 ma3quien13 náh2 siáh3 ma3
cáun2 zɨ́h2, jɨ3 mii2 nɨ́2.
11 Jlánh1 hɨ32 tsɨn32 jná13 nɨ́1juáh3 ta21 hi3 ca3jmú32
jná13 ja1 quián13 hnoh2 tiá2 lin1 ñí1 la3 ca3lɨ3quien2
yáh3.

12 Hnoh2 reh2, mɨ́23 jná13 ñí1con2 hnoh2 ca3la3
jonh3 jmɨ́1 tsɨn32 hi3 jmúh13 tiá3 náh2 pí3 hi3
má1zián13 náh2 la3jmɨ́1 zian2 jná13, quí1 ja3bí1
jná13 má2ca3ma3zián13 ná1 la3jmɨ́1 zian2 hnoh2,
*tsá2cá2jo21. Jun3juáh13 zia32 cáun2 hi3 hlah3 hi3
má2ca3jmuh3 yáh3 hnoh2 ñí1con2 jná13, hi3 jáun2
juanh32 jná13 la3 nɨ́2.
13 Quí1 la3 cun3 má2ñíh1 náh2, hi3 cun3ñí1 hi3hliá2
ca3lɨ3 tsáun1 bíh1 jná13, hi3 jáun2 bíh1 lɨ3 hi3 ca3hléh3
jná13 jú1 chú32 ñí1con2 hnoh2 jmɨ́1 la3ñí1.
14 Mɨ́1uɨ́3 hi3 ca3quiúnh32 jná13 jáun2 né3, ca3lɨ3
cáun2 liá1 héi2 ñí1con2 hnoh2 bíh1, tɨ3la3 hnoh2
má1ná1, tiá2 ca3jmuh3 yáh3 náh2 hi3 tiá2 quiú2 tiá2
jéi23 náh2 jná13 cun3ñí1 hi3 jmɨ́1 lɨ́n3 jná13 la3 jáun2,
sa3jun3 ca3chau1 náh2 jná13 tɨ3 có32. Tɨ3la3 hnoh2 dá2
ca3he3 bí1 náh2 jná13 la3juah21 dúh1 jan2 tsá2cuú2
tsá2ta3 Dió32, la3jmɨ́1 lɨ́3 hi3 hnga2 Jesucristo ca3chó32
ta3 máh1 hnoh2.

15 Jáun² né³, ¿ha³ dá² jinh¹ ngau³ hi³ jmɨ́¹ hiún² jáun² honh² náh²? Lɨ́¹³ zíh¹³ jná¹³ jú¹ tson² hi³ ca³tɨn¹ hnoh² ñí¹con² tsáu², hi³ hí¹ la³ tɨ³ jmɨ́¹ chíh¹ yáh³ hnoh² mɨ́¹máh¹ hi³ jmɨ́¹ cuéh¹ náh² jná¹³, sá¹jmɨ́¹ hi³ jmɨ́¹ lɨ́¹³ dúh¹.

16 Tɨ³la³ né³² né³, ¿hí¹ má²hau² hnoh² jná¹³ ta³né³² quí¹hliá² hléh²³ jná¹³ jú¹ tson² ñí¹con² náh²?

17 Tsá² hí³ dá² jlánh¹ jmu² pí³ hi³ han³ náh² tɨ³ con², tɨ³la³ jun³juáh¹³ hi³ hu²¹ re² tsɨ́³ yáh³ tsú² má¹ná¹. La³ cun³ hi³ hnió³ tsá² hí³ jmu³, hi³ quin³ hnoh² ñí¹con² jnoh¹ bíh¹, hi³ jáun² má¹lɨ³² jáun² né³ háɨh¹³ hnoh² honh² ñí¹con² tsú² hmóu³².

18 Né³² né³, nɨ́¹juáh³ hi³ ca³tɨ²¹ cáun² hi³ chu²¹ bíh¹ jmu² tsáu² pí³ hi³ janh²¹ tsáu², jáun² re² lɨ́n³² bíh¹ hi³ jmu² tsú² la³ jáun²; tɨ³la³ cuɨ́¹ jmu¹ tsú² la³ jáun² jmáɨ¹ ca³la³ jɨ́³² má¹ná¹, jun³juáh¹³ jmáh³la³ tá¹la³ cuon¹ jná¹³ quiúnh¹ yáh³ hnoh².

19 Hnoh² jón³, cuá¹zian² jná¹³ ca³la³ jmɨ́¹ zian² jan² tsá²mɨ³ hi³ quɨeh² héin¹ nɨ́¹ má¹tɨ³ ñí¹ lɨ³zian² jon², ca³la³ ñí¹ cá¹chó²¹ jmáɨ¹ hi³ má²zian² náh² tán¹ hián² la³jmɨ́¹ zian² Cristo.

20 ¡Sá¹jmɨ́¹ hi³ cuon¹ bíh¹ jná¹³ quiúnh¹ hnoh² ta³né³² dúh¹, hi³ jáun² jmɨ́¹ lɨ́¹³ hléh¹³ jná¹³ ca³lá² la³ siáh³; jlánh¹ tiá² ño¹ ná¹ he³ jmu¹ hi³ ca³tɨn¹ hnoh²!

Nóh³² quioh²¹ hla¹ Agar quionh³ hla¹ Sara

21 Hnoh², tsá² jlánh¹ hniá¹ náh² hi³ má¹tih²¹ liei²¹ quioh²¹ hla¹ Moisés, ¿há¹ tiá² má²ca³niéih² hnoh² he³ juáh³ liei²¹ jáun²?

22 Ñí¹ jáun² rá¹juáh³, hi³ hla¹ Há²bran²¹ ca³lɨ³zian²
gon³ jon²: jan² jon² tsú² quionh³ tsá²mɨ³ tsá² jmɨ́¹
má²cuá¹hlánh¹ joh¹, hi³ jan² né³ ca³lɨ³zian² quionh³
tsú² tsá²mɨ³ ñí²cuo², tsá² zian² hí³ hi³ ca³tɨn¹ hnga².

23 Jon² tsá²mɨ³ tsá² jmɨ́¹ má²cuá¹hlánh¹ ca³lɨ³zian²
la³ cun³ qui³ lɨ́²zian² dáɨn² bíh¹, tɨ³la³ jon² tsá²mɨ³
tsá² zian² hí³ hi³ ca³tɨn¹ hnga² má¹ná¹, ca³lɨ³zian²
cun³quionh³ jáɨ¹³ hi³ ca³jmú³ jáun² Dió³² jmɨ́¹tin²
bíh¹.

24 Hi³ lá² dá² lɨ́³ cáun² nóh³² bíh¹. Tá¹ gon³ tsá²mɨ³
hí³ lɨ́n³ la³jmɨ́¹ lɨ́³ tun³ ñí¹ nió³². Cáun² nió³² jáun²
hiauh³ tsú² tsɨ³ máh³ Sinaí, nió³² hi³ lɨ́³ jáun² la³jmɨ́¹
lɨ́n³ hla¹ tsá²mɨ³ Agar; hi³ jáun² tsá² jmúh³² ta²¹
nió³² jáun² né³, ná¹lɨ́n³ tsá² má²dí¹hlánh¹ ñí¹con²
héɨh³² quioh²¹ nió³² jáun² bíh¹, la³jmɨ́¹ tɨ́² lɨ́n³ jáun²
jon² tsá²mɨ³ hí³ jan² tsá² má²dí¹hlánh¹.

25 Hi³ jáun² tsá²mɨ³ Agar hí³ né³ lɨ́n³ henh¹³
quioh²¹ hi³ ca³lɨ³ jáun² tɨ³ máh³ Sinaí hi³ zeh² jáun²
tɨ³ hué³² Arabia. Ja³bí¹ la³ jáun² lɨ́n³ tsú² siáh³
henh¹³ quioh²¹ la³jɨ́n³² tsá² judíos hɨ́n¹³ tɨ³ juú²
Jerusalén nio² ñí¹ hué²¹ lá², quí¹ ja³bí¹ tsá² hí³ siáh³
ná¹lɨ́n³ la³jmɨ́¹ lɨ́n³ tsá² má²ná¹hlánh¹ uá²jaɨ³².

26 Tɨ³la³ tsá²mɨ³ zian² hí³ hi³ ca³tɨn¹ hnga² né³,
lɨ́n³ henh¹³ quioh²¹ juú² Jerusalén hi³ nio² tɨ³
hñu³mɨ³cuú² bíh¹, quí¹ tsá² má²hɨ́n¹³ tɨ³ juú² jáun²,
tiú²uú² lɨ́n³ yáh³ la³jmɨ́¹ lɨ́n³ tsá² má²dí¹hlánh¹; hi³
jnoh¹ né³ má²tiauh² dí² jo³cuo² juú² Jerusalén jáun²,
la³jmɨ́¹ lɨ́³ hi³ mí¹ziú¹³ dí² juú² jáun².

27 Quí¹ ñí¹ Sí² rá¹juáh³ la³ lá² hi³ ca³tɨn¹ tsá²mɨ³

tsá² zian² hí³ hi³ ca³tɨn¹ hnga²:
Ma³hiún¹³ hnú² honh² tsá²mɨ³, tsá² tiá² dáɨn² can²³,
hnú² tsá² tiá² jónh³² zian²;
tɨ́¹ hoh³ hnú² hi³ hiún² honh² tsá² tiá² cuɨn² nú² he³
lánh³ quɨeh² héin¹ tsú² nɨ́¹ má¹tɨ³ ñí¹ lɨ³zian²
jon².
Quí¹ tɨ³ jlánh¹ bíh¹ juóun³² jón²zɨ́h¹ tsá²mɨ³ tsá² lɨ́¹
já¹cuɨn³ lɨ́¹³,
la³ cónh³ bíh¹ tsá²mɨ³ tsá² zian² ñí²cuo².
28 Jáun² né³ reh², hnoh² bíh¹ ná¹lɨ́n³ la³jmɨ́¹
lɨ́n³ Isaac; hi³ ná¹lɨ́n³ náh² jón²zɨ́h¹ Dió³², tsá²
má²ca³lɨ³zian² náh² la³ cun³ rón³² lɨ́³ jáɨ¹³ hi³
ca³jmú³ jáun² Dió³² jmɨ́¹tin².
29 Quí¹hliá² ñú²míh¹, tsá² ca³lɨ³zian² hí³ jmɨ́¹tin²
la³ cun³ qui³ lɨ́²zian² tsáu², ca³hɨ́¹ ca³tsɨn¹ bíh¹
ñú²míh¹ tsá² ca³lɨ³zian² hí³ cun³quionh³ pí³ quioh²¹
Jmɨ́²chí³ Chun¹; hi³ la³ jáun² bíh¹ ná¹lɨ́²³ uá²jaɨ³² la³
tɨ³ ta³né³².
30 Tɨ³la³ ¿he³ lánh³ rá¹juáh³ ñí¹ Sí² dúh¹?
Hi³ rá¹juáh³ jáun² la³ lá²: “Chin³² tsá²mɨ³ tsá²
má²dí¹hlánh¹ nɨ́² la³ má²quionh³ jon², quí¹ jon²
tsá²mɨ³ tsá² dí¹hlánh¹ tiá² ca³tɨn¹ yáh³ lɨ³quioh²¹
cu³tsa³² la³ cun³ hi³ hiáuh¹³ ñú²míh¹ jon² tsá²mɨ³
ñí²cuonh² hnú², tsá² zian² hí³ hi³ ca³tɨn¹ hnga²”.
31 Hi³ jáun² né³ reh², jun³juáh¹³ jón²zɨ́h¹ tsá²mɨ³
tsá² má²dí¹hlánh¹ yáh³ dí², tɨ³la³ ná¹láɨ³ dí² la³jmɨ́¹
lɨ́n³ jón²zɨ́h¹ tsá²mɨ³ tsá² zian² hi³ ca³tɨn¹ hnga² bíh¹.

5

Tianh³ náh² tiá³ ca³tɨ²¹ hi³ má²ná¹liáun¹ náh²

1 Né32 né3, Cristo bíh1 ca3liáu32 dí2, hi3 jáun2 lɨ́13
ziáun2 dí2 re2 hi3 tiú2uú2 láɨ3 dí2 *tsá2 má2dí1hlánh1.
Hi3 jáun2 tianh3 náh2 tiá3, hi3 ha3 lɨ́2uú2 cué2
náh2 jáɨ13 hi3 lan13 náh2 siáh3 la3jmɨ́1 lɨ́n3 tsá2
má2dí1hlánh1 ñí1con2 liei21 jáun2.

2 Sá1nɨ́2 niéi2 náh2. Jná13 Po1, juo3 jná13 hnoh2, hi3
nɨ́1juáh3 hnáuh2 hnoh2 hi3 tonh21 náh2 hi3 má1tih21
la3 cun3 hi3 ná1ngɨ23 tsú2, hi3 *tiu32 tsú2 jáun2 chí2
láu2 hná13 ñí1 zian2, hí1 cáun2 tiá2 lin1 ñí1 jmu3 ta21
yáh3 Cristo ñí1con2 hnoh2 nɨ́1juáh3 la3 jáun2.
3 Jáun2 hnó32 jná13 juo13 siáh3 cónh3í1 cu3 jéin32
lɨ3ua3 jan2 tsá2 hnió3 tiú32 chí2 láu2 hná13 ñí1 zian2,
hi3 tsá2 la3 hí3 má2ca3tɨn1 ma3tí32 siáh3 ca3la3 jɨ́32
héih32 ñí1 hná1 nɨ́2 uá2jaɨ32.
4 Hnoh2 tsá2 lɨ́1 lɨ́n23 náh2 hi3 lɨ́13 lɨ3 chun1 náh2
ñí1con2 Dió32 cun3quionh3 hi3 ma3tih21 náh2 liei21,
ha3 tiú2uú2 taunh2 yáh3 Cristo hó1ñí1 hnoh2; hi3
tiú2uú2 ta21 jmu2 ya3 siáh3 mií3 hi3 ja32 jáun2 tsɨ́3
Dió32 ñí1con2 náh2.
5 Tɨ3la3 jnoh1 má1ná1, cun3quionh3 hi3 má2hau3
jáun2 Jmɨ́2chí3 Chun1 bíh1 cáun2 ná1hé2 ná1jan32
jnoh1 hi3 heh3 Dió32 jnoh1 la3juah21 dúh1 jan2 tsá2
chun1, cun3ñí1 hi3 má2ca3chá13 jnoh1 cáun2 tsɨ́3.
6 Quí1 lɨ3ua3 jan2 tsá2 má2cá2cunh3 quionh3 Jesús
Tsá2 lɨ́n3 Cristo, hi3 jáun2 tiú2uú2 lin1 ñí1 jmu3 ta21
yáh3 nɨ́1juáh3 hi3 ná1tú1 ho3 tiá2 ná1tú1 chí2 láu2
hná13 ñí1 zian2 tsú2. Tɨ3la3 la3 cun3 hi3 quien2
má1ná1, hi3 chá32 tsú2 cáun2 tsɨ́3 ñí1con2 Cristo bíh1;
hi3 lɨ3 lin1 hi3 tson2 nio2 cáun2 tsɨ́3 tsú2 cun3quionh3
hi3 hnio3 tsú2 tsáu2.

7 Re^{2} bíh^{1} jmɨ́^{1} hí^{1}cua^{3}táunh^{1} hnoh^{2}. ¿Hin^{2} tsánh^{2}
má^{2}ca^{3}ma^{3}cau^{2} hnoh^{2}, hi^{3} jáun^{2} tiú^{2}uú^{2} ta^{21} táunh^{23}
hnoh^{2} jú^{1} tson^{2}?
8 Jun^{3}juáh^{13} jáɨ^{13} hi^{3} ja^{3} ñí^{1}con^{2} Dió^{32} Tsá^{2}
má^{2}ca^{3}te^{3} hí^{3} ya^{3} náh^{2} jáɨ^{13} hi^{3} má^{2}ca^{3}ma^{3}cau^{2}
náh^{2} jáun^{2} tsáu^{2}.
9 Ha^{3} lɨ́^{2} cuɨ́^{1} cha^{3}có^{3} honh^{2} náh^{2} jáɨ^{13} hi^{3} juáh^{3}
jáun^{2}: “cun^{3}quionh^{3} cú^{1}pih^{21} tie^{3} bíh^{1} zau^{32} tá^{1} cá^{2}
pɨenh^{1} cán^{1}”.
10 Tɨ^{3}la^{3} cun^{3}ñí^{1} hi^{3} má^{2}cá^{2}cunh^{3} dí^{2} quiúnh^{1} Tɨ^{32}
Juo^{13} dí^{2}, jáun^{2} cáun^{2} bíh^{1} nio^{2} tsɨn^{32} jná^{13} hi^{3}
ca^{3}tɨn^{1} hnoh^{2}, hi^{3} tiá^{2} lɨ́n^{13} yáh^{3} hnoh^{2} la^{3} siáh^{3}.
Tɨ^{3}la^{3} hi^{3} ca^{3}tɨn^{1} tsá^{2} má^{2}tsan^{2} hí^{3} honh^{2} hnoh^{2}
má^{1}ná^{1}, Dió^{32} bíh^{1} ma^{3}tson^{13} tsá^{2} hí^{3}, cuɨ́^{1} hin^{2} mi^{3}
tsánh^{2}.
11 Hi^{3} ca^{3}tɨn^{1} jná^{13} huen^{2} né^{3} reh^{2}, sá^{1}jmɨ́^{1} hi^{3}
jmu^{2}í^{1} máh^{3} jná^{13} héih^{32} hi^{3} tiú^{32} tsú^{2} chí^{2} láu^{2}
hná^{13} ñí^{1} zian^{2}, hi^{3} jáun^{2} tiá^{2} jmɨ́^{1} lɨ^{3} hau^{2} yáh^{3} jná^{13}
tsá^{2} *judíos; quí^{1} sá^{1}jmɨ́^{1} la^{3} jáun^{2} dúh^{1}, jáun^{2} tiá^{2}
hlah^{3} jmɨ́^{1} jeinh^{21} yáh^{3} tsú^{2} hi^{3} hléh^{23} jná^{13} jáɨ^{13} hi^{3}
ca^{3}tɨn^{1} Cristo, Tsá^{2} ca^{3}taun^{3} hí^{3} crei^{21}, hi^{3} lɨ́^{13} hin^{3}
tsáu^{13} tsáu^{2}.
12 Tɨ^{3}la^{3} hi^{3} ca^{3}tɨn^{1} tsá^{2} má^{2}tsan^{2} hí^{3} honh^{2} hnoh^{2}
hi^{3} jlánh^{1} jmu^{2} quien^{2} hi^{3} tiu^{32} tsú^{2} jáun^{2} chí^{2}
láu^{2} hná^{13} ñí^{1} zian^{2} né^{3}, ¡sá^{1}jmɨ́^{1} hi^{3} tiú^{32} bíh^{1} tsú^{2}
cú^{2}jueh^{32} tá^{1} cáun^{2} quioh^{21} hmóu^{32} dúh^{1}!
13 Quí^{1} hnoh^{2} dá^{2} ca^{3}lɨ^{3}tén^{1} náh^{2} hi^{3} lɨ́n^{13} náh^{2}
tsá^{2} tiú^{2}uú^{2} liei^{21} jmu^{2} héih^{32} ñí^{1}con^{2} bíh^{1}. Tɨ^{3}la^{3}
jun^{3}juáh^{13} hi^{3} hniáuh^{32} ñí^{1}táunh^{1} náh^{2} cun^{3} tɨn^{2}
honh^{2} hmóu^{32} yáh^{3} cun^{3}ñí^{1} hi^{3}hliá^{2} má^{2}ca^{3}liáun^{3}
náh^{2}; quí^{1} tɨ^{3} re^{2} bíh^{1} má^{1}con^{21} náh^{2} tsá^{2}ján^{2}

tsá²ján² cun³ñí¹ hi³ hnáu³ náh².

14 Quí¹ la³jɨ́³² héih³² quioh²¹ liei²¹ bíh¹ má²lɨ́²ma³tí³² tsú² nɨ́¹juáh³ hi³ má²lɨ́²ma³tí³² tsú² héih³² lá²: "Ma³hno¹ hnú² tsá²mɨ³cuóun² renh² la³jmɨ́¹ hno³ nú² huen²".

15 Tɨ³la³ hua³hín¹³ náh² jmu³, quí¹ nɨ́¹juáh³ má²tún² hmóu³² bí¹ náh² la³ ná¹quɨ́² ná¹jmi²³ náh² renh² la³jmɨ́¹ jmu² tsáɨ², jáun² cun³ chau²¹ bíh¹ jmáɨ¹ hi³ hin¹³ náh² renh² tsá²ján² tsá²ján² nɨ́¹juáh³ la³ jáun².

Tsá² zian² la³ cun³ hi³ hnió³ ngú³, jɨ³ tsá² zian² cun³quionh³ pí³ quioh²¹ Jmɨ́²chí³ Chun¹
(Romanos 8:1-13)

16 Hi³ jáun² né³, juanh³² jná¹³ ñí¹con² hnoh²: Hi³ hniáuh³² má¹zián¹³ náh² la³ cun³ hnió³ Jmɨ́²chí³ Chun¹, quí¹ cun³quionh³ la³ jáun² bíh¹ tiú²uú² lɨ́¹³ ñí¹táunh¹ náh² la³ cun³ tɨn² honh² náh² hmóu³².

17 Quí¹ ngú³ quioh²¹ tsú² dí¹quian¹ hi³ jmu³ jmáh³la³ hi³ tiá² jéih³² Jmɨ́²chí³ Chun¹ bíh¹, hi³ Jmɨ́²chí³ hí³ né³ hnió³ hi³ jmu³ tsú² la³ cun³ hi³ tiá² jéih³² ngú³; quí¹ hi³ jan² hi³ jan² bíh¹ tsú² ná¹háun³. Cun³ñí¹ hi³ jáun² bíh¹ tiá² tion¹³ yáh³ náh² hi³ jmúh¹³ la³ cun³ hi³ hnáuh² náh² jmúh¹³.

18 Tɨ³la³ nɨ́¹juáh³ la³ cun³ hi³ hnió³ Jmɨ́²chí³ Chun¹ bíh¹ má²zian² hnoh², jáun² tiú²uú² liei²¹ jmu² yáh³ héih³² ñí¹con² náh².

19 Lin¹ lɨ́n²¹ bíh¹ hin² tsánh² zian² cun³ tɨn² tsɨ́³ hmóu³²; uá¹la³ cun³ hi³ lɨ́¹ jmú² lɨ́¹ tsau³² tsú², ho³ hi³ jmu² tsú² hi³ hlah³ hi³ tiá² jɨ², ho³ hi³ jmú²

tsau^{32} tsú^{2} hi^{3} hlah^{3} hi^{3} hó^{32} la^{3}jmɨ́^{1} jmú^{2} tsau^{32} jáh^{3},

20 ho^{3} hi^{3} má^{2}tsú^{2} má^{2}jónh^{32} tsú^{2} dió^{32} tsá^{2} láɨn^{1}, ho^{3} hi^{3} jmu^{2} tsú^{2} ta^{21} la^{3} jmu^{2} tɨ^{32} mɨ́^{3} tsá^{2} hláɨnh^{1}. Tsá^{2} la^{3} hí^{3} hó^{2} uon^{2} tsáu^{2}, hi^{3} hnió^{3} hniéi^{2}, hi^{3} chéih^{32} siáh^{3}, hi^{3} jlánh^{1} né^{32} cánh^{3} míh^{23} tsɨ́^{3} siáh^{3}, hi^{3} cáun^{2} jmu^{2} tsú^{2} siáh^{3} lɨ^{3}ua^{3} cáun^{2} hi^{3} dí^{1}quiaunh^{21} tsɨ́^{3} hnga^{2}. Tsá^{2} la^{3} hí^{3} jmu^{2} siáh^{3} hi^{3} ná^{1}tsoh^{3}, hi^{3} ná^{1}lɨ́^{3} ma^{3} quin^{32} ma^{3} cu^{3} nió^{3} tsáu^{2},

21 hi^{3} lɨ́n^{3} tsú^{2} tsá^{2} uóu^{32} tsɨ́^{3}, [tsá^{2} jngɨh^{2} tsáu^{2}], tsá^{2} hen^{2}, tsá^{2} jlié^{3} teh^{1}, hi^{3} hliáun^{3} ñí^{1} bíh^{1} siáh^{3} hi^{3} jmú^{2} hi^{3} tsau^{32} tsú^{2} ñí^{1} hná^{1} nɨ́^{2}. Juanh^{32} jná^{13} siáh^{3} cónh^{3}í^{1} cu^{3} jéin^{32} la^{3} cun^{3} hi^{3} má^{2}cá^{2}juánh^{32} jná^{13} jáun^{2} jmɨ́^{1}tin^{2}, hi^{3} lɨ^{3}ua^{3} jan^{2} tsá^{2} jmu^{2} hi^{3} la^{3} nɨ́^{2}, tiá^{2} chanh^{21} yáh^{3} tsú^{2} hñu^{3}mɨ^{3}cuú^{2} ñí^{1} cuá^{1}quien^{2} Dió^{32}.

22 Tɨ^{3}la^{3} Jmɨ́^{2}chí^{3} Chun^{1} má^{1}ná^{1}, jmu^{2} hi^{3} lɨ́n^{3} tsú^{2} jan^{2} tsá^{2} hnio^{3} tsáu^{2} bíh^{1}, tsá^{2} hiún^{2} tsɨ́^{3}, tsá^{2} tiá^{2} hniéi^{2} hnió^{3} quionh^{3} tsáu^{2}, tsá^{2} juenh^{2} tsɨ́^{3}, tsá^{2} ja^{32} mií^{3} tsɨ́^{3}, tsá^{2} chun^{1}, tsá^{2} má^{2}tí^{32} jë^{1},

23 tsá^{2} jmu^{2} hi^{3} tsɨ́^{1}juɨ́^{3} hnga^{2}, jɨ^{3} tsá^{2} tɨ́^{2} jinh^{23} hnga^{2} nɨ́^{2} siáh^{3}. Hí^{1} cáun^{2} liei^{21} tiá^{2} zia^{32} yáh^{3} hi^{3} juáh^{13} hi^{3} tiá^{2} lɨ́^{13} jmu^{3} tsú^{2} hi^{3} la^{3} nɨ́^{2}.

24 Hi^{3} tsá^{2} má^{2}tionh^{2} jo^{3}cuo^{2} Cristo né^{3}, má^{2}ca^{3}quin^{3} tɨ^{3} có^{32} la^{3}jɨ́^{32} hi^{3} jmɨ́^{1} dí^{1}quian^{1} ngú^{3} quioh^{21}, la^{3} cun^{3} la^{3}jɨ́^{32} hi^{3} jmɨ́^{1} hniá^{1} tsú^{2} jmu^{3}, jɨ^{3} la^{3}jɨ́^{32} hi^{3} jmɨ́^{1} dí^{1}quiaunh^{21} tsɨ́^{3} tsú^{2} nɨ́^{2} siáh^{3}.

25 Jáun^{2} né^{3}, cun^{3}ñí^{1} hi^{3} má^{2}ca^{3}jmú^{3} jáun^{2} Jmɨ́^{2}chí^{3} Chun^{1} hi^{3} má^{2}ziáun^{2} dí^{2} hi^{3} hmaɨ^{21}, jáun^{2} la^{3} jáun^{2} bí^{1} siáh^{3} ca^{3}ta^{1} dí^{2} cue^{13} tsú^{2} jáɨ^{13} hi^{3} jmu^{3}

héih32 ñí1con2 dí2 ca3tɨ21 la3jɨ́32 hi3 jmu32 dí2.

26 Tiá2 hniáuh32 yáh3 jmú13 dí2 tonh2, sa3jun3
hi3 má1tsan13 dí2 tsɨ́3 tsá2ján2 tsá2ján2, hi3 sa3jun3
hniáuh32 yáh3 jmú13 dí2 uóu32 tsɨ́3 ja1 quiú13 dí2
hmóu32.

6

Ma3háun3 náh2 tsá2ján2 tsá2ján2 náh2

1 Hnoh2 reh2, nɨ́1juáh3 zian2 ma3 jan2 tsá2
má2cá2tánh3 tso3, hi3 jáun2 hnoh2 tsá2 ná1pin3
jmɨ́2chí3 quián13 náh2 hniáuh32 má1hon1 náh2 tsú2,
hi3 jáun2 jeinh21 jmɨ́1 tsɨ́3 tsú2 ñí1con2 Dió32; tɨ3la3
jun3juáh13 hi3 hniáuh32 jmúh13 náh2 quien2 má1ná1,
tá1la3 tɨ́1 jinh21 náh2 tsú2. Hi3 ma3 quin32 ma3 jan32
náh2 hniáuh32 jmúh13 siáh3 hua3hín13 lɨ́n32, quí1
nɨ́2 lɨ́1 ca3lɨ3 zia32 siáh3 uá2jaɨ32 hi3 cá2 lau23 siáh3
hmóu32 hnoh2.

2 Ma3hon1 náh2 tsá2ján2 tsá2ján2 lɨ3ua3 cáun2
uu3mí2tsɨ32 hi3 zia32 quioh21, hi3 jáun2 la3 jáun2 bíh1
má1tih21 náh2 héih32 quioh21 Cristo.

3 Quí1 nɨ́1juáh3 zian2 tsá2 lɨ́n23 hi3 quien2 ta3 tiá2
lin1 hi3 lɨ́n3 hí1 cáun2, tsá2 la3 hí3 dá2 lɨ́1 lɨ́2can2 hnga2
bíh1.

4 Ma3 quin32 ma3 jan32 bíh1 tsáu2 hniáuh32 chu3
ñih3 he3 lánh3 ngɨ32 hnga2; nɨ́1juáh3 la3 chun1 tsú2,
jáun2 zia32 jáɨ13 jmu3 tsú2 tsah3, tɨ3la3 jun3juáh13 uú2
cunh3 tsú2 hnga2 quionh3 tsá2 siánh3 yáh3 má1ná1.

5 Quí1 ma3 quin32 ma3 jan32 bíh1 tsú2 hniáuh32 jɨ́e3
la3 cun3 hi3 ca3tɨn1.

6 Nɨ́¹juáh³ tsá² má²tɨn³² jú¹ chú³² hniáuh³² bíh¹
tsóh³ tsú² ca³lá² la³ cun³ la³jɨ́³² hi³ zioh² ñí¹con² tɨ³²
tsá² má²ta².
7 Ha³ lɨ́² lɨ́¹ cuɨ́¹ lɨ³can² náh² hmóu³², quí¹ hí¹ jan²
yáh³ tiá² hin² tioh²¹ cónh³² cuú²nga¹ Dió³². Quí¹
lɨ³ua³ cáun² hi³ jñɨ³² tsá²mɨ³cuóun², hi³ jáun² bíh¹
siáh³ loh¹³ tsú².
8 Quí¹ tsá² jmu² la³ cun³ hi³ tɨ³² tsɨ́³ hnga², lɨ́n³
tsú² la³jmɨ́¹ lɨ́n³ jan² tsá² zia³² hi³ jñɨ³² bíh¹, hi³ jáun²
la³ cun³ rón³² lɨ́n³ jáun² bíh¹ tsú² loh¹³ hi³ tsa³hín³.
Ja³bí¹ la³ jáun² lɨ́n³ tsú² la³jmɨ́¹ lɨ́n³ tsá² zia³² hi³
jñɨ³² nɨ́¹juáh³ tsá² jmu² la³ cun³ hi³ tɨ³² tsɨ́³ Jmɨ́²chí³
Chun¹, tɨ³la³ tsá² la³ hí³ má¹ná¹ loh¹³ hi³ lɨ́¹³ zian²
la³ cun³ jmɨ́¹hi³nio² bíh¹.
9 Jáun² né³, tiá² hniáuh³² yáh³ huo¹³ dí² hi³ jmu³²
hi³ chu²¹, quí¹ nɨ́¹juáh³ tion¹³ dí² tsɨ́³, jáun² ló³² bíh¹
quiú¹³ dí² la³ cun³ jmáɨ¹ hi³ ca³tɨ²¹ ló³².
10 Cun³ñí¹ hi³ jáun² né³, cuɨ́¹ jmú¹³ dí² hi³ chu²¹
ñí¹con² jɨ³ lɨn² tsáu² la³ ma³ quin³² ma³ cu³ jéin³²
hi³ lɨ́¹³ jmú¹³ dí², tɨ³la³ tɨ³ jlánh¹ bíh¹ hniáuh³² jmú¹³
dí² ziáun² ñí¹con² tsá² reh² má¹ná¹, tsá² má²nio² hí³
cáun² tsɨ́³ la³jmɨ́¹ má²nio² jáun² cáun² tsɨ́³ dí² hmóu³².

Nɨ́¹ má¹lɨ́²hlɨ́² lɨ́²liéinh³² tsú² tsá² hí³ né³, jáun² hah² tsú² jáɨ¹³

11 Hi³ jáun² né³ ¡sá¹nɨ́² jɨe³ cónh³ tiá² cáh¹ huéh³
hi³ tioh³ ñí¹ sí² hi³ má²lɨ́²jmú³² jná¹³ lá² hi³ ca³tɨn¹
hnoh² cun³quionh³ uón³² huen²!
12 Né³² né³, tsá² dí²quiaun³ hnoh² jmáɨ¹ hi³
má¹tih²¹ náh² la³ cun³ hi³ ná¹ngɨ²³ tsú² hi³ *tiu³²
chí² láu² hná¹³ ñí¹ zian², jmu² tsú² la³ jáun² quí¹

cun^{3}ñí^{1} hi^{3} hnió^{3} ha^{3} re^{2} ñí^{1} ñí^{1}con^{2} tsáu^{2} bíh^{1}, quí^{1}
jáun^{2} tiá^{2} lɨ́^{13} hɨ^{3} tsa^{1} tsáu^{2} nɨ́^{1} má^{1}tɨ^{3} ñí^{1}hléh^{21} tsú^{2}
jáɨ^{13} hi^{3} ca^{3}tɨ^{21} hi^{3} ca^{3}taun^{3} jáun^{2} Cristo crei^{21}.

13 Quí^{1} hí^{1}juáh^{3} hmóu^{32} yáh^{3} tsá^{2} la^{3} hí^{3} tiá^{2} jmu^{2}
la^{3}jɨ́^{32} la^{3} cun^{3} hi^{3} juáh^{3} liei^{21}. Cáun^{2} ti^{3} lɨ́^{1} hnió^{3} bíh^{1}
tsú^{2} hi^{3} lɨ^{3} zia^{32} li^{21} jáun^{2} quián^{13} náh^{2}, hi^{3} jáun^{2} hí^{3}
dí^{2} né^{3} má^{2}jmu^{3} tonh^{2} cun^{3}ñí^{1} hi^{3} má^{2}lɨ́^{2}di^{3}quiaun^{3}
dí^{2} jáun^{2} hnoh^{2} jmáɨ^{1} hi^{3} lɨ^{3}zia^{32} cáun^{2} li^{21} ñí^{1}con^{2}
ngú^{3} quián^{13} náh^{2}.

14 Tɨ^{3}la^{3} hi^{3} ca^{3}tɨn^{1} jná^{13} huen^{2} má^{1}ná^{1}, hí^{1}
cú^{1}pih^{21} yáh^{3} tiá^{2} hnó^{32} jná^{13} hi^{3} jmu^{1} tonh^{2}, tɨ^{3}la^{3}
jná^{13} dá^{2} tsah^{1} ná^{1} cun^{3}ñí^{1} hi^{3}hliá^{2} Jesucristo Tɨ^{32}
Juo^{13} dí^{2} ja^{3} tsɨ́^{3} hi^{3} jún^{3} ñí^{1} crei^{21} bíh^{1}. Hi^{3}
cun^{3}ñí^{1} hi^{3} ca^{3}tɨn^{1} crei^{21} quioh^{21} Cristo né^{3}, jáun^{2}
la^{3}jɨ́^{32} bíh^{1} la^{3} cun^{3} hi^{3} jmu^{2} tsá^{2} zian^{2} hngá^{1}máh^{3}
lá^{2} quien^{2}, tiú^{2}uú^{2} quien^{2} yáh^{3} ñí^{1}con^{2} jná^{13}, hi^{3}
ja^{3}bí^{1} jná^{13} siáh^{3} uá^{2}jaɨ^{32} tiú^{2}uú^{2} hi^{3} quien^{2} ná^{1} hí^{1}
cú^{1}pih^{21} ñí^{1}con^{2} hngá^{1}máh^{3} lá^{2}.

15 Quí^{1} [nɨ́^{1}juáh^{3} jan^{2} tsá^{2} má^{2}cá^{2}cunh^{3} quionh^{3}
Cristo], hí^{1} cáun^{2} tiá^{2} lin^{1} ñí^{1} quien^{2} yáh^{3} nɨ́^{1}juáh^{3}
hi^{3} já^{1}tú^{1} ho^{3} tiá^{2} já^{1}tú^{1} chí^{2} láu^{2} hná^{13} ñí^{1} zian^{2}
tsú^{2}; tɨ^{3}la^{3} la^{3} cun^{3} hi^{3} quien^{2} má^{1}ná^{1}, hi^{3} má^{2}lɨ́n^{3}
tsú^{2} tsá^{2} hmaɨ^{21} bíh^{1}.

16 Hi^{3} jáun^{2} la^{3}jɨ́n^{32} tsá^{2} zian^{2} la^{3} cun^{3} lɨ́^{3} héih^{32}
lá^{2} cuɨ́^{1} zian^{2} tsú^{2} cáun^{2} hi^{3} re^{2} hi^{3} tɨn^{2}, jɨ^{3} hi^{3} cuɨ́^{1}
já^{2} siáh^{3} mií^{3} tsɨ́^{3} Dió^{32} ñí^{1}con^{2} tsú^{2}, la^{3} cun^{3} la^{3}jɨ́n^{32}
tsá^{2} tionh^{2} jo^{3}cuo^{2} Dió^{32}, tsá^{2} ná^{1}lɨ́n^{3} hí^{3} ti^{3}tsóh^{3}dí^{1}
tsá^{2} *Israel.

17 Né^{32} tɨ^{3} chí^{1}ján^{3}, hí^{1} jan^{2} tiú^{2}uú^{2} hin^{2} hniáuh^{32}
ma^{3}tsan^{2} tsɨn^{32} ná^{1}; quí^{1} la^{3}jɨ́^{32} bíh^{1} cuoh^{2} hi^{3}

quion[1] jná[13] lá[2] jmu[2] lin[1] hi[3] lɨ́n[3] jná[13] jan[2] tsá[2] quian[21] Jesús.

18 Hi[3] jáun[2] né[3] reh[2], cuɨ́[1] má[1]hé[1] má[1]mieh[2] náh[2] Jesucristo Tɨ[32] Juo[13] dí[2]. Cun[3] nɨ́[2] bíh[1] tí[3] jáɨ[13].

Jú[1] chú[32] quioh[21] Jesús tsá[2] lɨn[3] Cristo
New Testament in Chinantec, Sochiapam
(MX:cso:Chinantec, Sochiapam)

copyright © 1986 Wycliffe Bible Translators, Inc.

Language: Chinantec, Sochiapam

Translation by: Wycliffe Bible Translators, Inc.

Chinanteco, Sochiapan [cso], Mexico

Copyright Information

© 1986, Wycliffe Bible Translators, Inc.

This translation text is made available to you under the terms of the Creative Commons License: Attribution-Noncommercial-No Derivative Works. (http://creativecommons.org/licenses/by-nc-nd/3.0/) In addition, you have permission to port the text to different file formats, as long as you do not change any of the text or punctuation of the Bible.

You may share, copy, distribute, transmit, and extract portions or quotations from this work, provided that you include the above copyright information:

You must give Attribution to the work.

You do not sell this work for a profit.

You do not make any derivative works that change any of the actual words or punctuation of the Scriptures.

Permissions beyond the scope of this license may be available if you contact us with your request.

The New Testament

in Chinantec, Sochiapam

© 1986, Wycliffe Bible Translators, Inc.

This translation is made available to you under the terms of the Creative Commons Attribution-Noncommercial-No Derivatives license 4.0.

You may share and redistribute this Bible translation or extracts from it in any format, provided that:

You include the above copyright and source information.

You do not sell this work for a profit.

You do not change any of the words or punctuation of the Scriptures.

Pictures included with Scriptures and other documents on this site are licensed just for use with those Scriptures and documents. For other uses, please contact the respective copyright owners.

2014-04-22

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 1 Oct 2024 from source files dated 29 Jan 2022
6f949189-17f1-57a8-bc53-e209204aa59c